

Osaühing ZUNT

Meie 04.06.2025

nr 11.1-1/25/1192-1

Supeluse tn 22
80012, Pärnu, Pärnu maakond

Ettekirjutus

Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *rakendusüksus*) teeb perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) § 42 lg 2 punkti 3 alusel Osaühing Zunt (edaspidi *toetuse saaja*) projekti nr 2014-2020.2.05.17-0051 „Erihoolekandetaristu rajamine Villa Maresse (Supeluse 24, Pärnu)“ (edaspidi *projekt*) osas järgmise ettekirjutuse:

- 1. Toetuse saaja kohustub võtma projekti tulemusena rajatud erihoolekande taristu eesmärgipärasesse kasutusse hiljemalt 31.12.2025.**
- 2. Toetuse saaja kohustub viivitamata teavitama rakendusüksust, kui projekti raames rajatud erihoolekande taristu on eesmärgipärasesse kasutusse võetud või kui punktis 1 sätestatud tähtaja täitmisega tekib takistusi.**

Sotsiaalkaitseministri 06.11.2017 määruse nr 42 „Meetme tegevuse „Erihoolekandeesutuste reorganiseerimine” toetuse andmise tingimused avatud taotlemisel“ (edaspidi *meetme määrus*) § 20 lg 7 punkti 1 alusel saatis rakendusüksus 17.04.2025 käesoleva ettekirjutuse eelnõu toetuse saajale oma seisukoha esitamiseks. Toetuse saaja esitas 23.04.2025 oma kommentaarid eelnõule, millest tulenevalt rakendusüksus täiendas ettekirjutust, tuues mh selgemalt välja teenused, millel on kõrge omaosalustasu.

1. Ettekirjutuse asjaolud

Projekti 04.05.2018 taotluse rahuldamise otsuse nr 9.2-4.3/14-20/11/94 (edaspidi *TRO*) punkti 6 kohaselt oli projekti kestuseks 01.11.2017 - 30.10.2023. Vastavalt projekti taotlusele oli projekti eesmärgiks rajada Pärnusse Villa Maresse (Supeluse 24) kokku 45 kvaliteetset erihoolduse teenuskohta, sh 20 kogukonnas elamise teenuskohta, 10 toetatud elamise teenuskohta ja 15 igapäevaelu toetamise teenuskohta. Projekti lõpparuandes on välja toodud, et uus erihoolekande maja on ehitatud ning planeeritud 45 teenuskohta loodud.

Sotsiaalministeerium (edaspidi ka *rakendusasutus*) andis 22.10.2024 rakendusüksusele teada, et toetuse saajal on projekti tulemuste rakendamise asukohas väljastatud tegevuslubasid planeeritud väiksemas mahus (40 tk) ning need ei ühti taotluses toodud teenuseliikide ega arvuga. 28.10.2024 toimus arutelu, kus osalesid mh rakendusasutuse, rakendusüksuse, toetuse saaja ja Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi *SKA*) esindajad. Arutelu käigus toodi välja, et teenuse osutamise tegevuslubade arv ei saa olla väiksem kui projektis loodud teenuskohtade arv ning teenuse liikide muutmine tuleb kooskõlastada rakendusasutusega. Lisaks toodi SKA poolt välja, et toetuse saaja

kogukonnas elamise teenuskohti on pakutud teenuse järjekorras olevatele isikutele, kuid kõrge omaosalustasu tõttu ei ole neid vastu võetud.

Rakendusasutus andis 13.12.2024 rakendusüksusele teada, et projekti asukohas on teenuskohtade arv võrreldes projektis planeerituga jätkuvalt väiksem ja liigiti erinev ning erinevusi pole kooskõlastatud. Rakendusüksus algatas selle ajendil 03.01.2025 järelevalvemenetluse. Toetuse saaja andis 31.01.2025 teada, et nad muudavad olemasolevaid tegevuslubasid ning 01.02.2025 seisuga oli toetuse saajal erihoolekande teenuse osutamise tegevusload kooskõlas projektis planeerituga. Samas andis rakendusasutus 21.02.2025 teada, et SKA-lt saadud teabe kohaselt ei ole projekti raames rajatud taristus seni ükski teenuskoht täidetud, seoses mh kogukonnas elamise teenuse kõrge omaosalustasuga.

Seega on alates 01.02.2025 projekti tulemusena rajatud erihoolekande taristus tegevuslubade arv ja teenuste liigid kooskõlas taotluses planeerituga, kuid taristut pole seni eesmärgipäraselt kasutatud, kuivõrd vastavaid erihoolekande teenuseid pole antud ruumides osutatud.

2. Ettekirjutuse õiguslikud alused ja põhjendused

STS § 42 lg 2 punkti 3 kohaselt on rakendusüksusel õigus teha ettekirjutus kohustuse või nõude täitmata jätmise või puudustega täitmise korral ja anda nende täitmiseks uus tähtaeg või määrata lisatoimingud.

Vastavalt TRO punktile 7.1 võib toetust kasutada tingimusel, et toetuse saaja täidab meetme määruse §-s 20 ja 23 sätestatud kohustusi. Meetme määruse § 20 lg 2 kohaselt kohustub toetuse saaja tagama 20 aasta jooksul projekti abikõlblikkuse tähtaja lõppemisest erihoolekande taristu eesmärgipärase kasutamise vastavalt taotluse rahuldamise otsusele, välja arvatud juhul, kui tegevuste muudatused on rakendusasutusega kooskõlastatud.

STS § 24 punkti 14 kohaselt kohustub toetuse saaja tagama kestvuse nõude Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 71 nimetatud juhul ja aja jooksul. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 71 lg 1 c on välja toodud, et tegevuse puhul, mis hõlmab investeerimist taristusse või tootlikku investeringut, peab maksma Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadud toetuse tagasi, kui viie aasta jooksul alates toetusesaajale lõppmakse tegemisest leiab sellega aset oluline muutus selle iseloomus, eesmärkides või rakendustingimustes, mille tulemusena kahjustataks selle algseid eesmärke. Sellise tegevuse eest alusetult makstud summad peab liikmesriik proportsionaalselt selle ajavahemiku eest, mil nõuded ei ole täidetud, tagasi nõudma.

Seega on toetuse saajal kohustus tagada projekti raames rajatud taristu eesmärgipärane kasutamine 20 aasta jooksul, kuid seni pole antud ruumides klientidele vastavaid teenuseid osutatud.

Rakendusüksus hindas antud juhtumi asjaolusid ning on seisukohal, et kuigi toetuse saajal on alates 01.02.2025 erihoolekande teenuse osutamise tegevusload kooskõlas projekti taotlusega ning valmisolek teenust osutada, siis ei ole sisuliselt kasutatud projekti tulemusena rajatud taristut eesmärgipäraselt, kuivõrd teenuse osutamisega pole alustatud (kliente pole teenusel).

Rakendusüksuse hinnangul on eesmärgipärase kasutamise nõude täitmiseks vajalik ka tegelik teenuse osutamine ehk luua tingimused, et kliendid saaksid teenusele tulla. Eriti arvestades SKA-lt saadud infot, et kogukonnas elamise teenuse ja ööpäevaringse erihoolekandeteenuse järele on suur vajadus, kuid toetuse saaja poolt kehtestatud kõrge isiku omaosalustasu tõttu ei ole kliendid saanud teenusele tulla.

Rakendusüksus nõustub toetuse saaja 23.04.2025 kirjas tooduga, et sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 73 lg 6 alusel saab kehtestada kõrgema isiku omaosalustasu, kui see on vastavuses

pakutavate lisahüvede väärtusega. Siiski on rakendusüksus seisukohal, et teenusele juurdepääsetavuse ja taristu kasutatavuse suurendamiseks tuleb leida võimalusi isiku omaosaluse tasu vähendamiseks.

Käesoleva ettekirjutusega kohustab rakendusüksus toetuse saajat tagama, et hiljemalt 31.12.2025 oleks rajatud erihoolekande taristu eesmärgipärasel kasutuses ehk antud ruumides osutatakse erihoolekande teenuseid.

Rakendusüksus mõnab, et vastavalt toetuse saaja 23.04.2025 kirjas toodule võib osade erihoolekande teenuste (sh toetatud elamise teenuse ja igapäevaelu toetamise teenuse) vajadus olla muutunud võrreldes taotluse esitamise ajaga. Vastuseks ka 23.04.2025 kirjas küsitud nõuannetele toetuse saaja kohustuste õiguspärase täitmise osas saame eelkõige soovitada tihedat koostööd SKA-ga ning kui selgub vajadus teenuse liikide muutmiseks, siis pöörduda rakendusasutuse poole vastava kooskõlastuse küsimiseks.

Toetuse saaja tegi 23.04.2025 kirjas ettepaneku, et kui neil tuleb riigieelarve väliselt teenuse osutamisele asuda, siis nad soovivad rajatud taristu eesmärgipärasesse kasutusse võtmise tähtaega pikendada ühe aasta võrra. Rakendusüksuse hinnangul pidi toetuse saaja juba toetust taotledes arvestama toetuse andmise tingimustega ning kaks aastat peale projekti lõppmakset on niigi pikk aeg teenuse osutamisega alustamiseks. Rakendusüksus leiab, et taristu sihipärasesse kasutusse võtmise algusaja täiendav pikendamine saab olla põhjendatud vaid erandlikel juhtudel, mida tuleb käesolevas ettekirjutuses antud tähtaja mittetäitmisel täiendavalt põhjendada.

Käesoleva ettekirjutuse peale võib esitada vaide rakendusüksusele STS-is ja HMS-is sätestatud tingimustel ja korras 30 päeva jooksul, arvates päevast, mil vaide esitaja sai või pidi teada saama ettekirjutusest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mairi Uusen
talituse juhataja

Angeelika Põldaru 59177533
angeelika.poldaru@rtk.ee